Datum
2025-07-10

Diarienummer
NSN-2025/213

Handläggare
Maria Gren
Maria.Gren@huddinge.se

Natur- och stadsmiljönämnden

Planprogram för Loviseberg inom kommundelarna Loviseberg, Glömsta och Flemingsberg – svar på intern remiss

Förslag till beslut

1. Natur- och stadsmiljönämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 10 juli 2025, som sitt remissvar till kommunstyrelsen.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat ett planprogram för Loviseberg till natur- och stadsmiljönämnden på samråd. Syftet med planprogrammet är att översiktligt utreda förutsättningar och lämplig utveckling för en helt ny stadsdel i Loviseberg.

Förvaltningens synpunkter rör bland annat förberedelser inför ny avfallslagstiftning, naturvärden, rekreation, tillgänglighet och påverkan på biologisk mångfald.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har skickat ett planprogram för Loviseberg till natur- och stadsmiljönämnden på samråd. Syftet med planprogrammet är att översiktligt utreda förutsättningar och lämplig utveckling för en helt ny stadsdel i Loviseberg. Planprogrammet anger vägledande utgångspunkter och riktlinjer för fortsatt planering, som blir ett underlag för efterföljande detaljplaner i området.

Samtliga samrådshandlingar kan nås via länken http://www.huddinge.se/planprogramloviseberg.

Förvaltningens synpunkter

Ny avfallslagstiftning

På sida 12 i planprogrammet står det att området saknar återvinningsstationer, samt att förpackningsinsamling ska ske fastighetsnära i stället för vid en återvinningsstation senast den 1 januari 2027.

Det stämmer att den nya lagstiftningen ställer krav på att förpackningsinsamling ska ske fastighetsnära. Dessutom ska skrymmande förpackningar samlas in på

lättillgängliga platser enligt 6 kap. 6 § förpackningsförordningen (2022:1274). Lättillgängliga insamlingsplatser blir därmed framtidens återvinningsstationer, vilket betyder att ytor behöver avsättas för detta inom programområdet.

Förvaltningen rekommenderar att nära dialog förs med SRV återvinning AB.

För kännedom kan tilläggas att i Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria ”Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi”, vars författningsändringar föreslås träda i kraft i januari 2026, beskrivs ”fastighetsnära” som mindre än 400 meter från en fastighet. Se sida 54 i promemorian.

Kulturmiljö-, natur- och rekreationsvärden

Programområdet är utpekat för stadsutveckling i både kommunens översiktsplan och den regionala utvecklingsplanen för Storstockholm. Området består dock mestadels av oexploaterat landskap, såväl odlingslandskap som skogsmark, med höga kulturmiljövärden, naturvärden och rekreationsvärden. Det ger även kumulativa effekter på angränsande områden. De naturvärden som bevaras inom programområdet riskerar att påverkas negativt av ökat nyttjande, inte minst de magra hällmarkerna där återväxten av tall kan rubbas av ett ökat besökstryck.

En eventuell utvidgning av Sankt Botvids verksamhetsområde kan på grund av markförhållanden endast ske norrut, vilket skulle få negativ inverkan på Bornsjökilens funktion, värden och fysiska utbredning. För att skydda den del av Bornsjökilen som finns inom kommunen skulle Huddinge kommun som ensam markägare kunna låta naturmarken bli naturreservat. Det hade stämt väl överens med den vision som finns för Loviseberg, ”[…] nya spår för en stadsdel i samspel med klimat och människa”.

För att få en sammanhållen stadsutveckling och bevara ett större sammanhängande grönområde för rekreation och biologisk mångfald hade förvaltningen helst sett att planprogrammets bebyggelse koncentrerades till Glömstadalen inklusive Loviseberg och att Kästas utbredning hölls öster om den skogsbäck som rinner i närheten av Tingsvägen.

Vattenmiljöer och stadsnära odling

Det är positivt att vattenmiljöerna är en del av stadsutvecklingen. Det finns stor potential att utveckla attraktiva gångstråk längs vattenstråken inom programområdet. Vattenmiljöerna kan binda samman området och bjuda in till rörelse och möten. Det förutsätter att vattenmiljöerna bevaras, hålls öppna och integreras i stadsbilden, samt att vattenmiljöerna får styra exploateringens form och karaktär.

Förvaltningen är positiv till att planprogrammet möjliggör någon form av stadsnära odling. Odlingsytor bör utformas till mångfunktionella ytor som bidrar till flera ekosystemtjänster och till hållbarhet. Stadsnära och annan odling kan även bidra till social hållbarhet och integration i samhället.

Programområdets utbredning

Förvaltningen önskar att programområdet utvidgas norrut, till att inkludera de fastigheter som finns i nordväst längs Gamla Stockholmsvägen, norr om Glömstavägen. Trots att där finns en sammanhängande bebyggelse saknar fastigheterna plan- och områdesbestämmelser.

Påverkan på biologisk mångfald

Ekologiskt särskilt känsliga mark- och vattenområden (ESKO) ska enligt 3 kap. 3 § miljöbalken (1998:808) skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Lagskyddet ska alltid beaktas vid åtgärder där betydande (negativ) miljöpåverkan kan befaras.

Gröna kilar och svaga gröna samband

Gröna kilar utgör en sammanhängande struktur av områden med kulturmiljö-, natur- och rekreationsvärden. De gröna kilarna bildar stråk av grönska och vatten i anslutning till bebyggelse och förser områden och invånare med nödvändiga funktioner såsom rekreation, biologisk mångfald och andra ekosystemtjänster. Kilarna bildar gröna samband som gör det möjligt för djur- och fågelarter att spridas mellan olika grönytor och andra livsmiljöer. Enligt kommunens översiktsplan och den regionala utvecklingsplanen finns ett svagt grönt samband inom Bornsjökilen mellan Hamra och Hågelby i Botkyrka kommun, via Flottsbro och vidare till Gömmarens naturreservat i Huddinge kommun. Ett genomförande av planprogrammet för Loviseberg blir en påfrestning för detta svaga, gröna samband.

Kompensationsåtgärder

Enligt planprogrammet kommer exploateringen ha negativ påverkan på miljövärden även efter att restaurerings- och skademinimeringsåtgärder har vidtagits. Förslag på kompensationsåtgärder ska tas fram inför att planprogrammet godkänns.

En av dessa kompensationsåtgärder bör vara att bilda ett naturreservat av resterande naturmark inom Bornsjökilen, vid Flottsbro. Det skulle stärka biologisk mångfald och områdets friluftsliv, ge långsiktigt skydd åt den regionala grönstrukturen och stärka det svaga gröna sambandet norrut till Gömmarens kilområde. Det skulle även långsiktigt säkra den investering som Trafikverket och i viss mån kommunen gör i ekodukten över Tvärförbindelse Södertörn för att bibehålla det svaga gröna sambandet inom Bornsjökilen. Att skapa ett naturreservat i Flottsbro behöver inte enbart göras som en kompensationsåtgärd, men det är en strategiskt viktig åtgärd, i linje med inriktningen för kommunens fysiska planering, för att kunna nå en hållbar samhällsutveckling i Huddinge kommun.

Rekreation och tillgänglighet

I området befintliga markerade leder påverkas av planprogrammet. Sträckorna behöver antingen dras om eller tas bort. Förvaltningen förutsätter att natur- och klimatavdelningen involveras i det framtida arbetet med områdets tillgänglighet.

Den anläggningsbundna cykelverksamheten i Flottsbroområdet kommer att påverkas negativt. Med finansiering från Allmänna arvsfonden och Riksidrottsförbundet anlade Spårvägen Cykelförening för några år sedan en cirka två kilometer lång så kallad flow- och skillstrail, en cykelbana med hopp, hinder och alternativa cykelvägar med olika svårighetsgrader, som riktar sig särskilt till barn och ungdomar. Denna bana kommer enligt planprogrammet att tas bort. Planprogrammet påverkar även XCO-spåret, en fem kilometer lång mountainbikeled av typen olympisk cross-country.

Kulturmiljö

Det är väldigt viktigt, och samtidigt en stor utmaning för planprogrammet, att Tingsvägen och dess historiska funktion synliggörs. Detsamma gäller för hällristningen i Glömsta.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut bedöms inte få några ekonomiska eller juridiska konsekvenser för nämnden.

Toralf Nilsson
Teknisk direktör

Tove Bodin
Administrativ chef

Bilagor

Bilaga 1. Samrådshandling planprogram
Bilaga 2. Samrådsversion programkarta
Bilaga 3. Vision för Loviseberg
Bilaga 4. Kulturmiljö- och landskapsanalys Loviseberg
Bilaga 5. Samrådsbrev

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen